

Časová osa Chipu: Mobilní audiopřehrávače

Ve městě jsou sluchátka na uších k vidění častěji než čepice – je to už dlouhá doba, co MP3 přehrávač pronikl do společnosti. V následujícím textu sledujeme historickou cestu **MOBILNÍCH AUDIOPŘEHRÁVAČŮ**.

Představa požitku z hudby poslouchané na cestě se za starý sen lidstva označit nedá. Tento sen měl vlastně jenom jistý Andreas Pavel. Mediální podnikatel, narozený v roce 1945 v Čáách, stiskl v únoru 1972 ve švýcarském Svatém Mořici tlačítko Play na svém zařízení „Stereobelt“.

padání sněhu před zimní horskou kulisou tak bylo podmalováno skladbou „Push Push“ od Duanea Allmana a Herbieho Manna. Pavla to skutečně nadchlo, a tak si usmyslel, že v budoucnu by měl mít každý možnost „přidat soundtrack ke svému skutečnému životu“.

Svůj vynález poté představil mnoha významným společnostem – mezi jinými firmám ITT, Philips, Grundig a Yamaha. Všechny však odmítly, protože v roce 1972 si nikdo neuměl představit, že by měl na veřejnosti nosit sluchátka. V některých zemích, například v Itálii, Pavel přesto přihlásil svůj vynález jako patent.

Historie mobilních audiopřehrávačů

1972 Stereo-Belt

Andreas Pavel, narozený v Čáách, sestrojil přenosný přístroj, který byl schopen „zmnohonásobit estetický potenciál každé situace“.

1990 Philips DCC Player

V zařízení DCC byly digitální kazety. Podobně jako konkurující formát DAT se však DCC neprosadil proti jiným formátům.

1992 SeaHan mpman

Aniž to bylo zbytkem světa zaznamenáno, korejský výrobce SeaHan uvedl na trh první MP3 přehrávač s 16 MB datového prostoru.

1997 Diamond Rio PMP300

Uvedení přístroje Rio PMP300 vyburcovalo hudební průmysl ze spánku. Přehrávač s kapacitou 32 MB, do něhož jsou MP3 skladby dodávány prostřednictvím paralelního portu, je předmětem mnoha soudních sporů.

1972

1979

1983

1990

1992

1997

1998

1979 Sony Walkman

Zakladatelé Sony Akio Morita a Masaru Ibuka nechali vyvinout první walkman – základem byl profesionální diktafon.

1998 Sony Discman

S Discmanem se také mobilní požitek z hudby stal digitálním. Vinou extrémní citlivosti na otřesy se však rychlý úspěch na trhu nedostavil.

1998 Sony MiniDisk

MiniDisk je oblíbený především u hudebníků – malé médium umožňuje bezeztrátové záznamy, střih a kopírování za málo peněz.

V roce 1979 představila společnost Sony svůj walkman (za přibližně 200 dolarů). Japonci licencovali otevřená sluchátka vynalezená v roce 1968 firmou Sennheiser, Pavelovy patenty však uznali jenom v malém rozsahu. Následkem byly soudní pře, které probíhaly v letech 1980 až 2007 a jejichž výsledkem byla platba milionových částek Pavelovi.

V roce 1983 uvedla firma Sony na trh svůj CD walkman. Zatímco kazetového magnetofonu bylo prodáno 200 milionů kusů, CD zařízení nejprve nezaznamenalo příliš velkou oblibu. V raných devadesátých letech se technické novinky postaraly o nepřetržitý požitek z hudby a odbytí skokově narostl. Kompaktní disk vystřídal na pozici nejoblí-

benějšího hudebního média analogové kazety. Digitální kazetové formáty DAT a DCC byly na trhu jen krátce: neprosadily se v konkurenci s CD přehrávači.

iPod a spol.: První MP3 přehrávač světa pochází z jižní Koreje

Na masovém trhu se nikdy neobjevil, přesto je důležitý – přehrávač a rekordér MiniDisk. Malé digitální záznamové přístroje byly od roku 1992 oblíbené především u hudebníků, protože umožňovaly pořizování bezztrátových záznamů za zlomek běžných studiových nákladů.

V roce 1997 se na pultech obchodů v Jižní Koreji objevil první MP3 přehrávač. Společnost Diamond Multimedia zahájila v ro-

ce 1998 se svým zařízením Rio PMP300 „MP3 věk“. Hudební průmysl brzy rozpoznal nebezpečí a z přehrávače se stal předmět mnoha soudních řízení. V roce 2001 uvedla společnost Apple na trh mobilních hudebních zařízení svůj přehrávač iPod. Když pak začal fungovat virtuální hudební obchod Applu iTunes, trh doslova explodoval. Přístroj se stal kulturním předmětem a dodnes se prodalo 175 milionů exemplářů. Od té doby stoupá počet formátů a také maximální datová kapacita, velikost displeje a doba fungování na baterie. Miniaturizace se pak brzy postará o to, že přehrávače budou integrovány do smartphonů, ale také například do šperků a oblečení.

AUTOR@CHIP.CZ

BUDOUCNOST

MP3 přehrávač jako módní doplněk

Mobilní reprodukce hudby vyžaduje stále méně prostoru. Trend směřuje k integraci do mobilů, hodinek, brýlí a oblečení. Klasické MP3 přehrávače jsou už zastaralé.

Siemens SL45

SL45 od Siemensu disponoval jako první mobil vyměnitelnou pamětovou kartou, nabízel přehrávání MP3 a používal Java Virtual Machine – Siemens přesto nerozpoznal potenciál tohoto produktu!

Apple iTunes

Díky startu on-line hudebního obchodu iTunes, v němž bylo poprvé možné jednotlivé tituly získat legálně, začalo být konečně dost „potravy“ pro stále rostoucí počet MP3 přehrávačů.

iriver iFP-995

Flash paměť byla již tak levná, že začaly být běžně dostupné přehrávače s velikostí paměti od 512 MB.

2000

2001

2003

2005

2006

2008

2009

Apple iPod

Největší tahák Applu před několika lety: iPod nabízel na 5 gigabajtech prostor pro 1 000 skladeb a při svém uvedení na trh stál kolem 500 eur. Začal neuvěřitelný boom.

Microsoft Zune

Apple vydělával s MP3 přehrávači a hudbou miliony, konkurent Microsoft chtěl také získat svůj kus koláče. Přehrávač Zune měl být odpovědí na iPod, prodával se ale pouze v USA a od začátku se jednalo o neúspěch.

Archos 5

Přehrávač Archos 5 s kapacitou od 250 GB je ve své kategorii špičkou co do velikosti datového prostoru. Pro multitalent je přehrávání hudby pouze jednou z disciplín.

